



**De**

**leefomgeving**

**van twintigers**



Centraal Bureau  
voor de Statistiek



**De**

**leefomgeving**

**van twintigers**

## Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
-	Nihil
-	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2014-2015	2014 tot en met 2015
2014/2015	Het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2015
2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2014 en eindigend in 2015
2012/'13-2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2012/'13 tot en met 2014/'15

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

## Colofon

*Uitgever*  
Centraal Bureau voor de Statistiek  
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag  
[www.cbs.nl](http://www.cbs.nl)

*Prepress*  
Studio BCO, Den Haag

*Ontwerp*  
Edenspiekermann

*Inlichtingen*  
Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94  
Via contactformulier: [www.cbs.nl/infoservice](http://www.cbs.nl/infoservice)

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2015.  
Vereenvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

# Inhoud

## 1. Inleiding 4

## 2. Woonsituatie 6

- 2.1 Van ouderlijk huis naar zelfstandigheid 7
- 2.2 In het dorp of in de stad? 8
- 2.3 Hoger opgeleiden vaker in de stad 8
- 2.4 In wat voor soort woning woont de twintiger? 10
- 2.5 Verhuizen 11
- 2.6 Tevredenheid met de woonomgeving 12

## 3. Conclusie 14

Referenties 16

Medewerkers 17

**1.**

# Inleiding

De levensjaren tussen 20 en 30 jaar kenmerken zich door vele veranderingen, ook in de woonsituatie. Twintigers maken de stap van wonen bij hun ouders naar zelfstandig wonen. Zij zetten daarmee de eerste schreden op de woningmarkt. Het is interessant om te zien welke stappen ze maken op welke leeftijd. Afhankelijk van de woonsituatie en levensfase waarin de twintiger zich bevindt, hecht hij ook waarde aan verschillende aspecten van zijn woonomgeving.

Naast dit artikel bestaan drie verwante artikelen over twintigers: [Het dynamische leven van twintigers](#), [Relatievorming van twintigers](#) en [Het werkende leven van twintigers](#).

---

Raymond (20 jaar): 'Ik had vorig jaar in mijn hoofd om het huis uit te gaan en in Amsterdam te gaan wonen met een vriend, maar ik blijf toch nog een jaartje thuis wonen. De grootste reden is dat ik mijn broer en zus zou gaan missen. Mijn hele vriendengroep woont ook nog thuis en het is ook gewoon lekker gemakkelijk.'

---

**2.**

# Woonsituatie



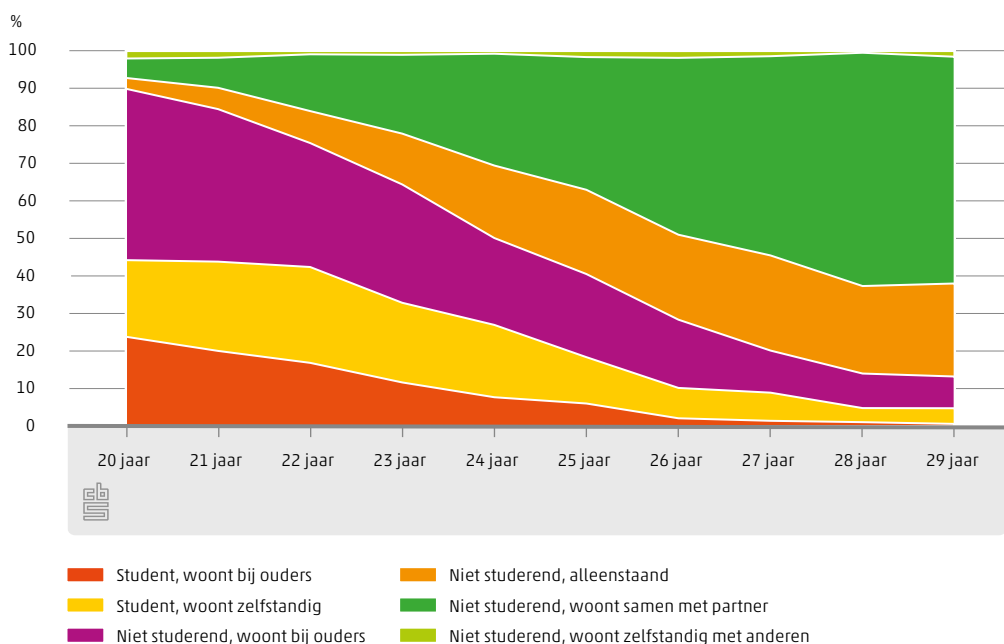
Van wonen bij je ouders naar zelfstandig wonen of zelfs je eigen huis; wanneer maken twintigers deze stappen? En wat zijn hierbij de verschillen tussen twintigers van verschillende opleidingsniveaus?

## 2.1 Van ouderlijk huis naar zelfstandigheid

De jonge twintiger woont vaak nog bij zijn ouders en volgt relatief vaak nog een opleiding. In 2012 woonden zes van de tien twintigers onder de 23 jaar nog bij hun ouders en studeerden vier van de tien. Op deze leeftijd is het nog heel gebruikelijk voor jongeren om bij de ouders te wonen, ook al zijn ze klaar met hun studie; vier van de tien jonge twintigers volgen geen opleiding meer maar wonen wel nog thuis. Rond de 25 jaar is het aandeel dat thuis woont gehalveerd. Dit geldt ook voor het deel dat nog studeert. Drie op de tien zijn dan klaar met studeren en wonen samen met een partner. Tegen de dertig jaar is het merendeel het huis uit en vrijwel iedereen klaar met studeren. Dan wonen meer dan zes van de tien samen en drie van de tien zijn alleenstaand.

Justin (20 jaar): 'Het is voor mij niet aantrekkelijk, financieel vooral, om nu uit huis te gaan. Plus mijn eten staat 's avonds klaar en mijn kleren worden gewassen, dat is allemaal wel makkelijk.'

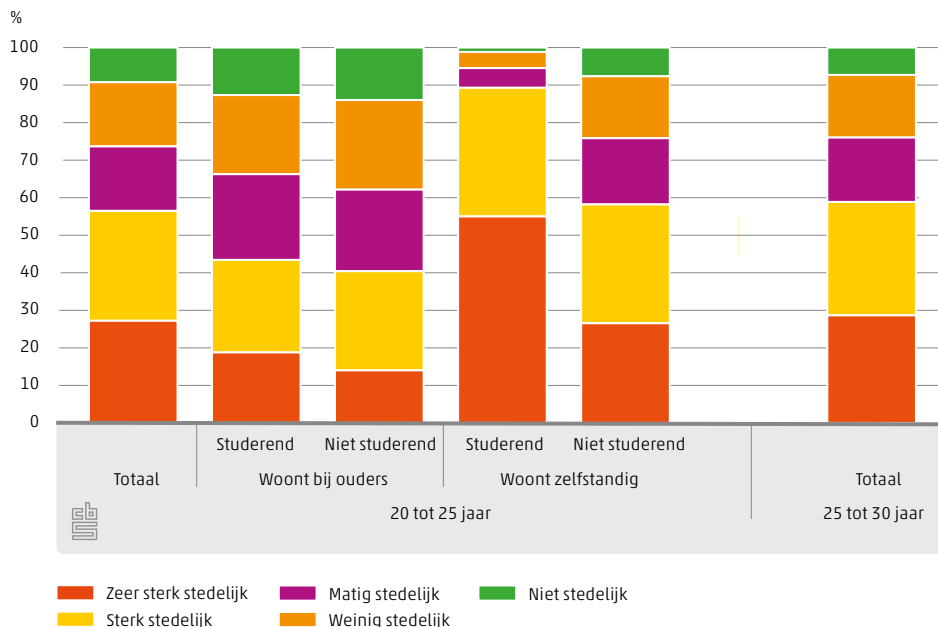
2.1.1 Woonsituatie van twintigers naar leeftijd, 2012



## 2.2 In het dorp of in de stad?

De levensfase bepaalt sterk in welke omgeving de twintiger woont. Jongeren die nog bij hun ouders wonen, leven minder vaak in stedelijke gebieden vergeleken met jongeren die het huis uit zijn. Zo woonde in 2012 meer dan een derde van de inwonende twintigers in een weinig of zeer weinig stedelijk gebied terwijl dit bij de zelfstandig wonende twintiger circa een kwart was. Zelfstandig wonende studenten wijken sterk af van de niet-studerende twintigers en de thuiswonende twintigers. Zij leven voornamelijk in sterk of zeer sterk stedelijke gebieden. Jongeren die uithuisgaan vanwege hun studie, trekken in de richting van hun hogeschool of universiteit en die bevinden zich meestal in stedelijke gebieden. In 2012 woonden negen van de tien uitwonende studenten in een sterk stedelijk gebied. Op het moment dat twintigers een volgende stap zetten, passen zij hun woongebied daarop aan. Thuiswonende jonge twintigers wonen vaker in een minder stedelijk gebied. De oudere twintiger is relatief vaak naar een meer stedelijk gebied getrokken.

### 2.2.1 Twintigers naar stedelijkheid van woongemeente, 2012



## 2.3 Hoger opgeleiden vaker in de stad

Voor twintigers geldt dat het wonen in een stedelijke gemeente samenhangt met het onderwijsniveau. Om een goede vergelijking te maken zijn jongeren die nog bij hun ouders wonen en studenten apart onderscheiden. Van de niet-studerenden die zelfstandig wonen, wonen hoger opgeleiden aanzienlijk vaker in een zeer sterk stedelijke gemeente. In 2012 woonde bijna 40 procent van de hoger opgeleiden in een dergelijke gemeente. Bij de laag- en middelbaaropgeleide twintigers is dit minder dan een kwart. Het lijkt er op dat de hoger opgeleiden, nadat zij als student in een sterk stedelijke gemeente gewoond hebben, vaker in een dergelijke omgeving blijven wonen. De arbeidsmarktsituatie, zoals

de beschikbaarheid en nabijheid van banen, zal hierbij waarschijnlijk ook een rol spelen. In zeer sterk stedelijke gemeenten zijn meer en andere typen banen beschikbaar. Hier speelt het fenomeen van de zogenaamde 'roltrapregio' een rol (zie bijvoorbeeld Feijten & Visser, 2005). Dit zijn regio's waar de kansen op goede banen groter zijn en daardoor een grote aantrekkingskracht uitoefenen. De Randstad is voor Nederland een voorbeeld van een roltrapregio. Dat maakt dat hoog opgeleide twintigers na het afronden van hun studie daar met grotere kans naartoe trekken of blijven hangen.

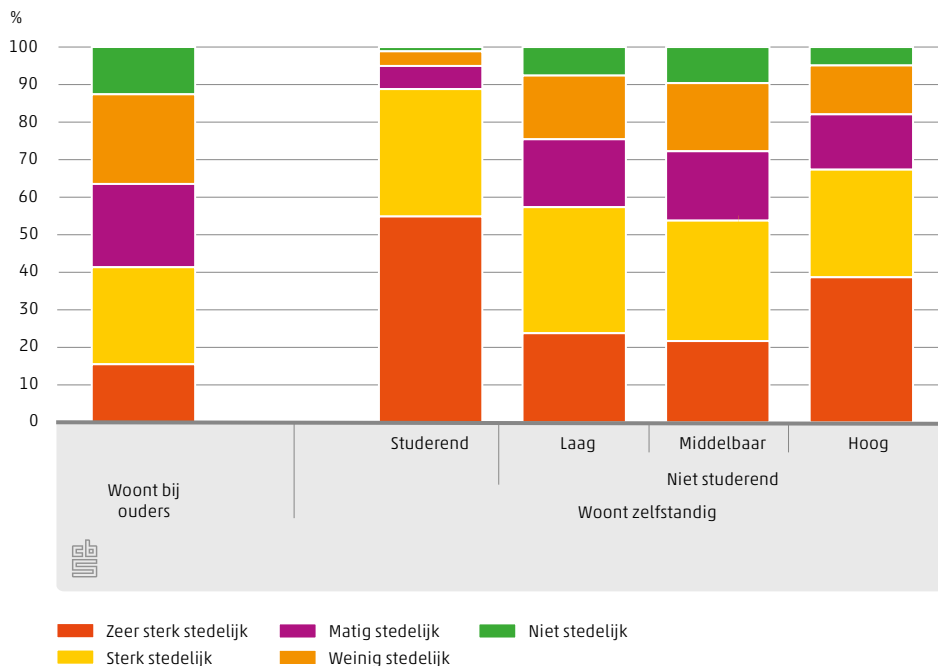
---

**Kim (27 jaar): 'Ik woon in een kleine kamer in het centrum van Amsterdam. Dat vind ik heel belangrijk. Ik hou van op het terras zitten en lekker eten en daar zit ik nu middenin.'**

---

Twintigers wonen duidelijk vaker in stedelijke gebieden dan dertigers. Van de twintigers woonde in 2012 ongeveer 55 procent in een stad terwijl dit bij dertigers 45 procent was. Vooral niet-stedelijke gemeenten zijn minder in trek bij de moderne twintiger vergeleken met een oudere generatie.

### 2.3.1 Twintigers naar woonsituatie, opleidingsniveau en stedelijkheid van woongemeente, 2012



---

Macy (20 jaar): 'Als ik ga samenwonen dan wil ik in een rustig en kindvriendelijke buurt gaan wonen. Gewoon een rustig, gezellig en knus buurtje. Het liefst in een dorp want dan is het ons-kent-ons.'

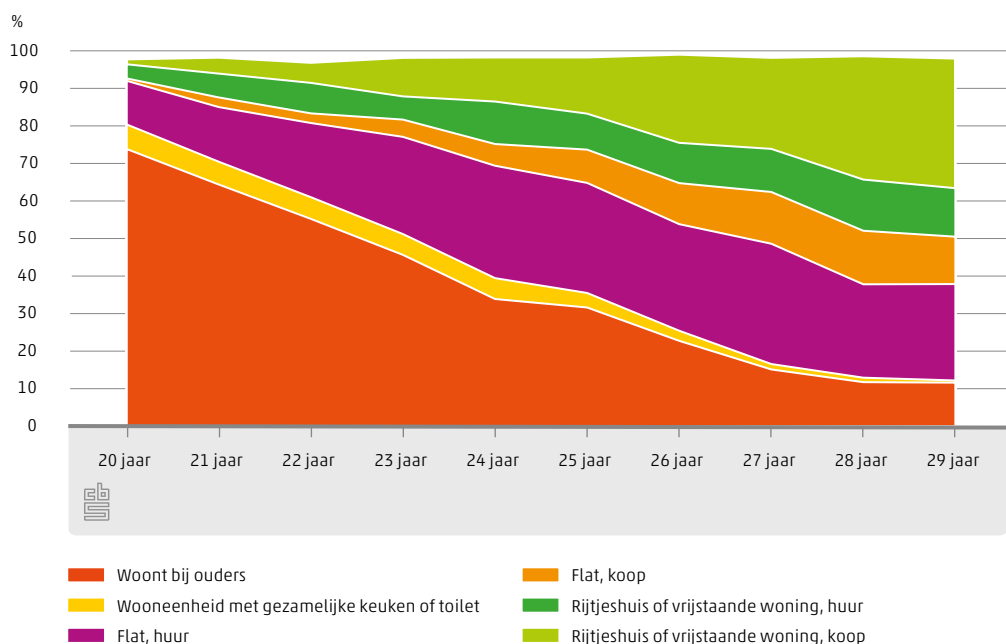
---

## 2.4 In wat voor soort woning woont de twintiger?

De soort woning van twintigers hangt af van hun woonsituatie. Het type woning van jongeren die nog bij hun ouders wonen is bepaald door hun ouders en hierdoor minder interessant voor analyse. Daarom kijken we in deze paragraaf alleen naar de woningtypen van twintigers die zelfstandig wonen.

Zoals eerder opgemerkt wonen jonge twintigers vaak nog niet zelfstandig. Maar als ze dat wel doen, wonen ze meestal in een flat of appartement. Tot 25 jaar is dit de meest voorkomende woonsituatie van de zelfstandig wonende twintiger. Daarna is het gebruikelijk om over te stappen naar een huis. Van de oudere twintiger woonde in 2012 meer dan de helft in een rijtjeshuis of vrijstaande woning. Ook vindt tussen de 20 en 30 jaar een overgang plaats van huur- naar koopwoning. De jonge twintiger woont meestal niet in een koopwoning, terwijl tegen de dertig bijna de helft een woning heeft gekocht.

### 2.4.1 Twintigers naar woningtype en leeftijd, 2012



Over het algemeen doorlopen twintigers het traject van thuiswonen bij de ouders, naar huurappartement en vervolgens naar een koopwoning. Deze transitie is vergelijkbaar met die van het vormen van relaties: eerst alleenstaand en vervolgens samenwonen.

---

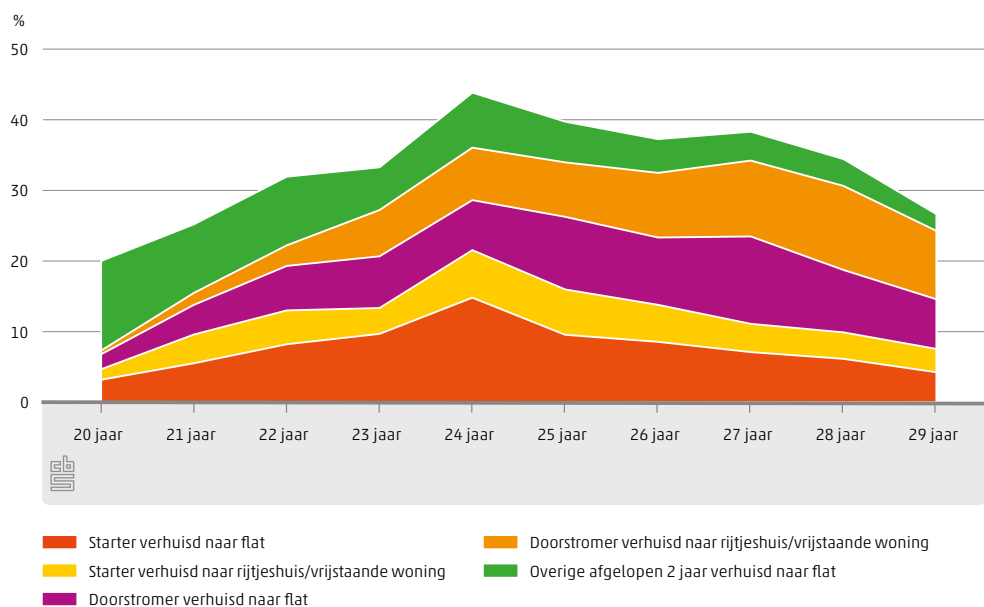
Ufuk (26 jaar): 'Kopen is geen optie, zeker niet als ik ook de hele tijd ergens anders wil kunnen zijn. Als je koopt moet je toch minimaal tien jaar daar blijven wonen dus dat is niet gericht op flexibiliteit. Ik word helemaal niet gelukkig van het idee dat ik tien jaar op dezelfde plek woon.'

---

## 2.5 Verhuizen

Figuur 2.4.1 laat zien dat het woningtype duidelijk verandert naarmate de twintiger ouder wordt. Dit betekent dat ze relatief vaak verhuizen. Dit blijkt ook uit cijfers die aangeven of personen recentelijk (afgelopen 2 jaar) verhuisd zijn. Dit aandeel loopt op van 20 procent bij 20 jaar tot bij 45 procent bij 24 jaar in 2012. Daarna loopt dit weer terug naar minder dan 30 procent tegen de dertig jaar. Na de dertig loopt dit aandeel nog verder terug naar minder dan 20 procent. Midden-twintigers hebben het vaakst te maken gehad met een recente verhuizing. Een substantieel deel van de jonge studerende twintigers verhuist naar

### 2.5.1 Twintigers die afgelopen 2 jaar zijn verhuisd naar aard van de verhuizing, 2012



een onzelfstandige wooneenheid, zoals een studentenflat. Daarnaast starten de mid-twintigers op de woningmarkt. Dit doen zij meestal door te gaan verhuizen naar een flat of appartement. Eind twintigers verhuizen voornamelijk als doorstromers naar een andere woning. Hierbij gaat het vrij vaak om een huis, maar ook een flat is nog populair bij de doorstromende verhuizers.

---

Maarten (20 jaar): 'Ik heb afgesproken met mijn vriendin om nog niet te gaan samenwonen omdat zij nog bezig is met haar studie en ik ook. En ik wil pas een huis gaan kopen als we allebei een vast inkomen hebben.'

---

## 2.6 Tevredenheid met de woonomgeving

Betrokkenheid en tevredenheid met de buurt zijn actuele thema's waar gemeenten veel waarde aan hechten. Hoe tevreden zijn twintigers met hun woonomgeving? En hebben zij veel contact met buurtbewoners?

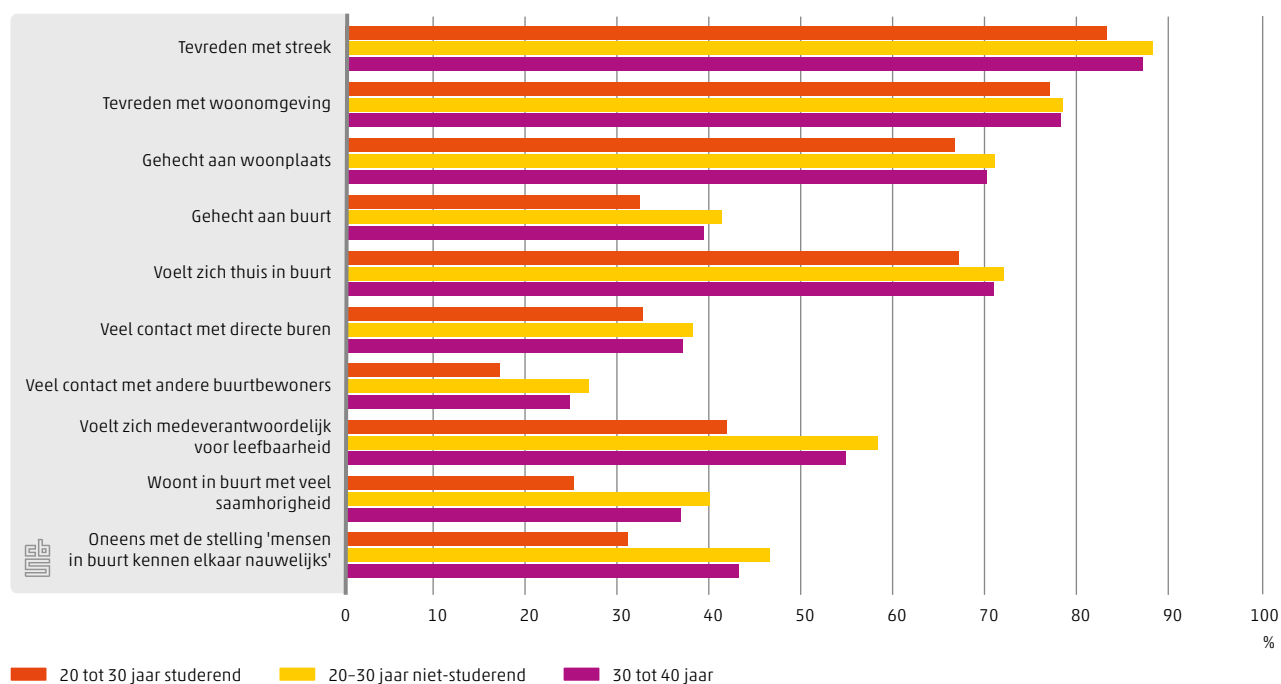
---

Justin (20 jaar): 'Ik vind het belangrijk om in een leuke, gezellige buurt te wonen, waarin ik veel contact heb met mijn burens.'

---

Qua betrokkenheid met de buurt zijn er duidelijke verschillen tussen studerende enerzijds en niet-studerende twintigers anderzijds. Niet-studerende twintigers wijken nauwelijks af van dertigers. Studenten daarentegen zijn minder gehecht aan de buurt en geven aan minder vaak contact te hebben met directe burens en met andere buurtbewoners. Dit heeft niet te maken met het feit dat studenten vooral in sterk stedelijke gebieden wonen. Ook binnen de sterk stedelijke gebieden zijn deze verschillen tussen studenten en zelfstandig wonende niet-studenten zichtbaar.

## 2.6.1 Perceptie van de woonomgeving van twintigers en dertigers, 2012



Ondanks deze minder grote betrokkenheid zijn studenten wel net zo tevreden met de woonomgeving als hun niet-studerende leeftijdsgenoten. Blijkbaar hechten zij niet zoveel waarde aan betrokkenheid met de buurt. Ze richten zich waarschijnlijk meer op de universiteit of hogeschool, hun medestudenten en de voorzieningen voor studenten. Hierdoor zijn ze minder afhankelijk van hun directe woonomgeving.

Wanneer twintigers klaar zijn met studeren en zelfstandig gaan wonen, worden ze dus iets betrokkener bij hun buurt. Twintigers die zelfstandig wonen lijken in hun tevredenheid en betrokkenheid met de buurt dan erg op dertigers.

---

**Veerle (28 jaar): 'Kopen zit er voorlopig echt niet in. Op basis van mijn salaris kan ik misschien net een schuur kopen. Misschien dat ik het op termijn wel zou willen. Als je koopt, ben je meer gemotiveerd om er ook echt wat van te maken.'**

---

**3.**

# Conclusie



Twintigers zetten ingrijpende stappen: het ouderlijk huis verlaten, het afronden van een studie en gaan samenwonen. Deze stappen leiden tot veranderingen in de woonsituatie. Twintigers die voor het eerst zelfstandig gaan wonen, doen dat vaak in een huurflat. Deze stap vindt rond 25-jarige leeftijd plaats. Daarna volgt in veel gevallen de overgang naar een koophuis.

Twintigers wonen vaker in stedelijke gebieden vergeleken met hun ouders of vergeleken met dertigers. Niet-studerende twintigers zijn net zo betrokken bij hun woonomgeving als dertigers. Studenten wijken qua betrokkenheid wat af. Zij zijn minder betrokken bij hun directe omgeving maar wel net zo tevreden als hun leeftijdgenoten. Beperkte betrokkenheid is voor hun dus geen reden tot ontevredenheid.

---

**Raymond (20 jaar): 'Na mijn studie ga ik, denk ik, ergens in een dorp wonen, maar ik weet niet hoe ik er dan over denk. Misschien heb ik dan wel een heel chill appartement in de stad en wil ik daar blijven wonen. Ik heb dus nog geen idee eigenlijk.'**

---

# Referenties

Feijten, P., en P. Visser (2005). [Binnenlandse migratie: verhuismotieven en verhuisafstand](#). *Bevolkingstrends* (2), p. 75-81.

Mooren, F. van der (2015). [Het dynamische leven van twintigers](#).

Riele, S. te en C. Harmsen (2015). [Relatievorming van twintigers](#).

Souren, M. (2015). [Het werkende leven van twintigers](#).

Quotes zijn afkomstig uit diepte-interviews gedaan door de Nationale Jeugdraad (NJR) ten behoeve van deze publicatie.

# Medewerkers

## Auteurs

drs. J. van der Valk

## Met medewerking van

J. Kruij, MSc (Nationale Jeugdraad NJR)

## Eindredactie

drs. L.H.M. Stroucken